

United States Holocaust Memorial Museum
Oral History Interview
Romania Documentation Project

Numele și prenumele interviuatului: Gheorghe Cernițan

Data nașterii: 1922

Locul nașterii: Hirova, Republica Moldova

Rola interviului: RG-50.572.0155.01.01

Data interviului: 10 iunie 2010

Gheorghe Cernițan este născut în anul **1922**, în satul **Hirova** și a fost interviuat cu privire la acțiunile împotriva evreilor care au avut loc în localitatea sa, la începutul celui de-al Doilea Război Mondial.

El relatează despre legarea și uciderea evreilor din **Hirova** de către sătenii **Teleşcu Gheorghe** și **Arion Proca**, sub supravegherea a **doi jandarmi români**. El spune că bărbații au fost uciși întâi și apoi femeile. El mai povestește că a văzut și uciderea evreilor din localitatea vecină **Hirișeni**, unde spune că erau și **evrei din Vlad**. El spune că sătenii din Hirova au fost judecați și condamnați după 1945.

El mai povestește despre un evreu **Colman**, care a scăpat, dar care a fost apoi pârât și ucis împreună cu un **comunist, Vanea Rusu**.

[01]:00:00:00 - [01]:31:44:05

Question: Spuneți-ne, vă rog, numele de familie și prenumele.

Answer: **Cernițan Gheorghe**.

Q: Din ce an sunteți născut ?

A: Din **1922**.

Q: Unde v-ați născut ?

A: M-am născut în **Hirova**.

Q: Câteva săptămâni în urmă noi am fost la dumneavoastră acasă și ne-ați povestit despre ce ați văzut.

A: Știu că ați fost.

Q: Și am venit ca să ne mai povestiți, să vă amintiți despre ce ați văzut atunci în **[19]41** și să ne povestiți. Spuneți-mi, vă rog, pentru început, înainte de război în Hirova locuiau evrei ?

A: Cine locuiau ?

Q: Evrei în sat la voi.

A: Locuiau.

Q: Vă amintiți pe cineva din ei ?

A: Îmi amintesc înainte de război locuiau, erau vreo 5, 6 familii.

Q: Și știți care și ce nume de familie avea sau cum îi chema ?

A: De chemat știu, dar nu pe toți. Pe unul știu că îl chema Marcu, pe unul Șai, da. Pe unul Leizer, acela era mai sărac. Și pe alții, știu că mai era unul Luzer, țin minte și îi știu de atunci.

Q: Dar ați văzut ce s-a întâmplat cu evreii în [19]41 când s-a început războiul ?

A: Eu am văzut ce s-a întâmplat, dar nu am avut eu de-a face cu dâșii, ca să fiu contra lor sau.... Pe dâșii i-au grămădit jandarmii, cum era cu românii, și s-au mai găsit vreo 2 prin sat care s-au dus și i-au împușcat și am văzut cum i-au luat și i-au dus la pădure tocmai, nu i-au împușcat în sat. **I-au legat** câte 4 așa unul de altul, dar mai multe rânduri erau, și pe jos până la pădure. Dar eu i-am văzut din depărtare, nu ședeam lângă dâșii acolo.

Q: Cam de la ce distanță i-ai văzut mata ?

A: Distanța, eu dacă eram aici am trăit, tot în direcția asta, peste a doua casă, încă nu eram căsătorit și eu i-am văzut pe partea cealaltă de sat cum i-au luat și i-au dus, tot înainte și...

Q: Dar cam câți metri să fi fost de unde erai mata până pe unde treceau ei ?

A: Era cam 100 de metri.

Q: Și cine îi ducea pe dâșii ?

A: Vă spun că cu dâșii erau **doi jandarmi românești** de aceia și aceia care s-au dus cu dâșii de i-au împușcat, aceia erau cu armele.

Q: Dar cum îi chemau pe ăștia care din sat care au împușcat ?

A: Pe unul îl chema **Teleşcu Gheorghe**, dar pe unul **Arion Proca**.

Q: Și numai ăștia doi erau din sat sau mai erau și alții ?

A: ăștia doi care i-au împușcat, ei erau cu armele.

Q: Numai ăștia doi aveau arme ?

A: Da.

Q: Dar mai erau încă și alții din sat ?

A: Alții nu, cu armele nu erau, dar tineret din acesta, copii mai mergeau din urmă și se uitau cum se duceau ei, cum îi ducea pe dâșii.

Q: Și câți evrei erau acolo în coloană ?

A: În coloană erau mai mulți, că eu vă spun toate familiile astea vreo **5, 6**, dar ei erau și cu băieții lor, care copiii lor, erau mai mulți ei acolo în coloana aceea.

Q: Cam câți de tot ?

A: Cam la vreo 50 de suflete.

Q: Cam vreo 50 de oameni. Și erau toți de la voi din sat sau erau și din alte părți ?

A: Aceia erau toți de la noi.

Q: Și mata i-ai cunoscut, îi puteai vedea ?

A: Apoi eu i-am cunoscut că îi știam încă dinainte de a-i aresta pe dânșii.

Q: Și pe urmă ai văzut în ce direcție i-au dus ?

A: Am văzut din partea asta în ceea parte, că este drum și pe acolo, am văzut cum îi ducea în direcția asta spre stânga, înspre pădure, pădurea e în partea aceea.

Q: Înspre pădure. Te-ai dus din urmă sau nu te-ai dus din urma lor ?

A: Eu nu m-am dus, era timpul strângerea pâinii, secerea, ceva cu vreo lună mai târziu ca când acum, eu mă duceam la strâns pâinea, dar nu m-am dus după dânșii până acolo unde i-au dus.

Q: Dar împușcături nu ai auzit ?

A: Împușcături am auzit de acum de la celălalt sat de peste deal.

Q: Altădată, dar atunci nu ai auzit ?

A: Dar nu departe, a doua zi.

Q: A doua zi ai auzit împușcături ?

A: Da.

Q: Dar atunci nu ai auzit ?

A: Atunci nu am auzit, că e departe la pădure.

Q: Dar pe ăștia când îi duceau, pe ăștia **50 de oameni**, îi duceau pe toți pe jos sau erau și căruța o parte ?

A: Pe jos, pe ăștia numai pe jos, dar pe urmă cu căruța apoi a doua zi au dus din evreicele acelea bătrâne care ele nici nu puteau merge, acelea le-au mai dus și cu căruța.

Q: Deci mata ai văzut și a doua zi cum duceau ?

A: Păi eu dacă eram în sat.

Q: Și tot pe același drum sau prin altă parte ?

A: Tot pe același drum și tot în aceea direcție.

Q: Și cam câte evreice bătrâne erau ?

A: Câte evreice ?

Q: Da.

A: Apoi erau soțiile lor la ăștia care i-au dus...

Q: Deci în prima zi au dus numai bărbați ?

A: Numai bărbați au dus în prima zi, dar nu i-au dus de dimineață, așa cam pe timpul acesta, nu știu cât e ceasul, pe timpul acesta i-au dus pe bărbați, dar pe dânsele a doua zi.

Q: Dar în prima zi erau și copii cu dânșii, erau și băieți sau numai bărbați în vârstă, evrei ?

A: Erau, erau și copiii lor cu dâșșii, cu bărbații. Dar a doua zi tot erau copii, parte feminină de acum...

Q: Fetele. Erau băieții cu bărbații și fetele le-au dat cu mamele ?

A: Cu mamele lor.

Q: Și mata ai spus că i-ai văzut după amiază pe bărbați, dar pe femei când ?

A: Pe femei le-au dus pe dâșșele cam așa pe la 12, până au căutat ei trăsura, până ....

Q: Ele erau duse cu căruțele ?

A: Apoi nu le-au dus pe toate cu căruțele, numai care erau bătrâne și dacă nu putea merge, apoi ....

Q: Dar câte căruțe ai văzut mata acolo ?

A: Eu atunci am văzut două căruțe.

Q: Și cine le ducea pe femei ?

A: Tot jandarmii aceia români, tot ei s-au ocupat cu asta până au terminat cu toți evreii.

Q: Și erau și bărbații aceia din sat, ăștia doi care mi-ai zis, tot erau și a doua zi, Teleșcu și Proca ?

A: Poate că ei au fost și a doua zi, că ei erau cu arme.

Q: Dar mata i-ai văzut sau nu i-ai văzut a doua zi ?

A: A doua zi nu i-am văzut pentru că m-am dus, v-am spus, m-am dus la strâns pâine, era în timpul strânsului grâului.

Q: Dar de unde mata știi că ei, ăștia, Teleșcu și Proca au fost la împușcat și au împușcat ?

A: De unde știu ?

Q: Da.

A: Pentru că i-au judecat pe 25 de ani și au făcut anii aceia de pușcărie și au venit iar înapoi în sat, dar au murit, nu au mai trăit ei mult timp. Dar 25 de ani au făcut ei de pușcărie.

Q: De la voi din sat din evrei a rămas cineva în viață ?

A: De la noi din sat a rămas numai un singur băiat era de vreo 12 ani cumva, acela de acolo de la împușcat, el cred că a căzut jos și a scăpat cu zile. Da.

Q: Și ce s-a întâmplat cu dâșșul ?

A: Și apoi el de acolo din pădure a venit în sat înapoi. Și umbla prin grădini pe la oameni, dar era poate și flămând, căuta să mănânce, dar ce mânca, că acum în timpul acesta mânca câte o, de la bob, știți ce-i bobul, de la bob scotea câte un grăunte din acela și mânca câte un grăunte acolo.

Q: Dar mata l-ai văzut când umbla prin grădini fugar sau nu l-ai văzut ?

A: Eu nu l-am văzut când umbla, dar am văzut cine l-a adus pe dânsul din aceea grădină. A avut nevoie să-l aducă.

Q: Deci mata ai văzut când l-a adus ?

A: Da.

Q: Și cine l-a adus pe dânsul ?

A: Pe dânsul l-a adus **Vanea Rusu**, așa îi ziceam noi, dar acela era om străin, nu era din sat de la noi. Dar tot era, ca cum să spun așa, în partidul comunist el.

Q: Și mata ai văzut, unde erai când ai văzut pe Rusu și pe băiatul acesta ?

A: Eram la primărie.

Q: Așa. Și Vanea Rusu venise cu băiatul ?

A: Apoi el l-a adus de acolo de prin grădini de la oameni, de pe unde umbla el.

Q: Și ce s-a întâmplat mai departe ?

A: Mai departe ce s-a întâmplat ? El era **comunist** așa în legea lui, nemții aceia care îl așteptau zice: „dacă l-ai adus, treci și tu în rând cu dânsul”, și l-au împușcat și pe jidanul acela și pe dânsul.

Q: Acolo la primărie erau nemți ?

A: Apoi a venit echipa care, echipa morții se chema, aceia l-au împușcat.

Q: Mata ai văzut când au venit nemții ?

A: Eu am văzut că au venit, dar ei au venit cu două mașini, nu au venit pe jos așa.

Q: Ce fel de mașini ?

A: Mașini din astea mici, nu mașini grozave.

Q: Și câți nemți venise cu mașinile astea ?

A: Apoi era șofer și câte vreo 2 în mașină.

Q: Și pe urmă după ce au venit mașinile ce s-a întâmplat ?

A: Păi ce s-a întâmplat ? Ei erau aduși la primărie, i-au găsit pe dânsii și i-au împușcat acolo, dar au făcut pe semne și o groapă acolo la primărie și acolo i-au împușcat la primărie, nu i-au mai dus pe dânsii la pădure acolo.

Q: Mata ai văzut cum i-au împușcat la primărie ?

A: Eu nu am văzut, că am și fugit de acolo, eu mă temeam să nu se mai ia și de alții nemții aceia și să-i împuște. Care îl pâra că e comunist, apoi nemții nu se uitau, îi împușcau.

Q: Dar pe Rusu cine l-a pârât că era comunist ?

A: El a fost pârât așa cam pe tihu că e comunist și de aceea, dar cum au știut ei acolo, nemții îndată au aflat că el a fost comunist. L-au luat și pe dânsul, l-au împușcat.

Q: Deci, dar mata ai spus că ai fugit de acolo de la primărie, dar ai auzit împușcăturile ?

A: Eu eram pe drum, dar primăria e și acum tot în acel loc. Și eu m-am retras și am venit iar acasă, nu am mai stat acolo.

Q: Dar împușcăturile le-ai auzit ?

A: Împușcăturile le-am auzit.

Q: Câte împușcături ai auzit ?

A: Au împușcat ei de vreo 3 ori, pe dânșii i-au legat și ochii să nu vadă și i-au dus acolo la groapa aceea unde ....

Q: Dar de unde știi că le-au legat ochii ?

A: Am auzit că așa le-au făcut, dar nu am stat eu să stau cu dânșii acolo să mă uit la dânșii.

Q: Dar pe urmă groapa ai văzut acolo ?

A: Groapa a fost în dosul casei acolo la dânșii și acolo i-au și astupat, ce, i-au dus în altă parte .... nu i-au mai dus.

Q: Dar pe băiatul care era evreu, care l-a adus ?

A: Și evreul acela tot acolo.

Q: Dar mata știi cum îl chema pe dânsul, pe băiat ?

A: Pe evreul acela ?

Q: Da.

A: **Colman** îl chema.

Q: Colman. Și ai spus că avea vreo 12 ani ?

A: Cam așa avea, era feciorul unui șlepcar care făcea șlepci, în timpul acela așa era moda ca fiecare să meargă cu șleapca, nu cu capul gol.

Q: Dar Vanea Rusu când îl aducea pe băiat, băiatul voia să meargă, el mergea singur, de bună voie ?

A: Apoi el a mers singur, era mare, dar de acum știa băiatul că pentru împușcare.

Q: Dar nu încerca să fugă ?

A: Ce să facă ?

Q: Să fugă.

A: Să fugă ? Dar ce, el a mai dovedit să mai fugă ? Nu a dovedit.

Q: Și acesta a fost unicul caz care a scăpat dintre evrei și l-au prins ?

A: Atât că unul a scăpat și pe acela nu i-au dat pace, măcar că ar mai fi trăit, dar cred că vreo zi și gata.

Q: Dar ce s-a întâmplat cu toată averea evreilor din sat ?

A: Cu averea evreilor așa s-a întâmplat că după ce pe dânșii i-au arestat, tot sătenii, care s-a întâmplat, a luat din a lor lucruri care au fost. Dar averea lor era cam distrusă, că armata

sovietică când a venit a început a nu-i lăsa să facă comerț și dacă nu i-a lăsat să facă comerț nu aveau avere ei de acum mare. Ei la pământ, unul a lucrat numai, acela a fost pe front și i-au dat lui și pământ și a lucrat la, pe acela pot să spun că nu trebuia să-l pună în rând cu alții care i-au împușcat, dar dacă așa au găsit ei legea că toți evreii trebuie să fie împușcați, distruși.

Q: Dar cum îl chema ?

A: Pe care ?

Q: Acesta care spuneți că avea pământ.

A: Acela îl chema Șim.

Q: Cum ?

A: Șim.

Q: Și ce s-a întâmplat cu dânsul ?

A: L-au luat și pe acela și tot l-au dus cu ceilalți și l-au împușcat la pădure.

Q: L-ați văzut atunci tot în coloană ?

A: Tot în coloană, în acea coloană.

Q: Ați spus, mi-ați spus că a mai fost un caz în care ați auzit .... ?

A: Cazul a fost în al doilea sat peste deal, al doilea sat. Apoi aceea a auzit, dar tot din depărtare, pentru că cum mă duceam la pământ unde strângeam pâinea, apoi era o depărtare așa ca de 1 kilometru. Erau duși, dar pe aceia i-a dus dimineață, tot din satul acela, i-au dus acolo unde era o râpă cam de vreo 3 metri de adâncă, dar nu mergea apă pe dânsa, doar când ploua tare mergea. I-au pus pe malul râpei aceleia, eu mă duceam încolo la dreapta, dar ei erau în spate așa, au început a împușca așa în ei și țipau, vai de capul lor. Care îl pălea, chica acolo în groapa aceea acolo, dacă era adâncă de vreo 3 metri, apoi de acolo nu mai ieșea din groapa aceea. Și de acolo eu nu știu, că i-au mai luat de acolo ori acolo i-au astupat cu țărână, eu nu am fost aproape de groapă.

Q: Deci mata de la vreo distanță de vreun kilometru ?

A: Eu cam așa, de vreun kilometru.

Q: Dar se vedea bine de acolo, puteai să vezi ?

A: Se vedea, că era drept înainte, dar era și vale, ca să mergi de vale, apoi de vale era un iaz acolo care nu mergeam eu pe la iazul acela, eu mergeam pe aici mai pe sus.

Q: Dar puteai să vezi cam câți oameni erau acolo sau nu puteai ?

A: Acolo se vedea, că erau mulți, că erau mai mulți de 100, dar nu erau numai din satul acela de peste deal, dar ei erau fugiți din **Vlad**. Dacă ați auzit de Vlad, Vlad este și acum.

Q: Satul Vlad.

A: Nu satul, era ca un fel de târg așa, de orășel, în timpul acela. Și acum la Vlad tot se face bazar, iar maroc se face, atunci tot se făcea, dar ei au fugit de acolo în satul acesta de care vă spun.

Q: La **Hirișeni** ?

A: Au fugit la Hirișeni, ca să scape, dar ei să fi fugit mai departe poate scăpau, dar așa dacă nu au scăpat, acolo i-au grămădit pe toți, nu s-au uitat că-i de la Vlad, că-i din sat, și i-au împușcat acolo.

Q: Dar cam cât timp împușcăturile acelea au durat ?

A: Împușcăturile, ei vreun ceas de vreme au avut acolo de-a face, că nu a fost pulimiot să-i dărâme odată pe toți, cu arme de astea voieni.

Q: Dar mata vedeai de acolo dacă erau soldați care împușcau sau erau civili ?

A: Eu de acolo dacă mă uitam se vedea civili, nu se vedeau soldați. Chiar pe unul îl știu din Hirișeni, că pe tatăl lui, când a venit puterea sovietică, l-a numit culac, la dâșii culac era bogat, și dacă l-a numit i-a luat moara, că el avea moară de asta din sat, avea oloiniță de făcut ulei și mașină de trier, de asta care treiera grâul. Le-a luat pe astea toate și l-a luat și pe dâșul și casa i-a luat, casa lui a dat-o de școală, acolo în sat în Hirișeni. Dacă a dat-o de școală, soția nu a luat-o de acasă, a pus-o storoj la școală acolo, ședeau tot acolo în casa ei, dar se chema storoj. Dar băiatul lui când s-a ajuns la chestia asta de împușcat, ce durere de cap a avut, că s-a dus el la împușcat. Și dacă s-a dus la împușcat, tot 25 de ani i-a dat, că nu a mai scăpat el.

Q: Dar asta despre cine povestiți, știți .... ?

A: Asta eu povestesc din Hirișeni, nu de la noi.

Q: Dar îi știți numele de familie și cine era acesta ?

A: Numele lui era, măi cum îi zicea, iaca mai am și uitat ....

Q: Dacă nu vă amintiți, nu e nimic.

A: Nu știu, eu îmi amintesc uneori, dar uneori uit.

Q: Dar acolo când îi împușcau puteați să vedeți dacă îi împușcau îmbrăcați sau îi dezbrăcau de haine ?

A: Erau îmbrăcați cu hainele lor de acasă.

Q: Și îi vedeți cum cădeau acolo în râpa aceea, se vedea ?

A: Îi vedeam cum cădeau, eu din partea asta îi vedeam, că dacă îl împușca și îl lovea, cădea cu capul în jos în râpa aceea.

Q: Dar nu ați fost la râpă să vedeți ?

A: La râpă nu am fost eu acolo.

Q: Dar ce fel de țipete auzeți, pentru că ați spus că auzeți țipete ? Ce fel de țipete, cine țipa ?

A: Țipa, acela care-l împușca, acela de alături țipa, dar acela care-l împușca nu mai avea timp să mai țipe.

Q: Dar glasuri de femeie, de bărbați, ce se auzea ?

A: Ei acolo la Hirișeni eu tot nu știu, că i-au dus odată cu tot cu femeii sau ....

Q: Dar ce glasuri auzeți pur și simplu ?

A: Glasuri se auzea mai mult cam femeiești, erau și bărbătești glasuri.

Q: Spuneți, vă rog, dar înainte de război la voi în sat erau cuziști ?

A: Înainte ? A fost unul numai. A fost un cuzist și dacă a fost, l-a luat într-o noapte tot puterea sovietică și l-a dus, dar nu a mai venit nici, l-a luat cu toată familia, nu numai pe dânsul.

Q: Dar cu ce se ocupau cuziștii, ce politică aveau ?

A: Ce politică ? Ei zicea că partidul cuzist, va să zică era mai multe partide, ca cum acum, și liberal și... dacă erau mai multe partide, dar ei căutau, partidul cuzist, să ia puterea va să zică. Și apoi l-a luat pe dânsul, când ce spaimă mai era atunci în sat, măi, zicea că a venit puterea sovietică, să trăim bine și iaca te ia într-o noapte, te duce, și înapoi nu mai vii.

Q: Dar cum era atitudinea la cuziști față de evrei ?

A: Nu, în timpul acela când a umblat cuzistul, apoi de acum evreii nu aveau putere așa, nu aveau nici magazinele lor, erau cam distruși ei așa. Nu aveau ei de-a face așa cu nimeni, să zicem, cuzistul ce avea de-a face cu evreul sau ce avea de-a face și cu lumea astalaltă din sat. Numai atât, cam greu să-i atragă în partidul lor.

Q: Dar mata ne-ai spus data trecută că încercau să-i bată pe evrei cuziștii și ai spus că erau așa cazuri.

A: Ei de fapt, evreii se temeau de cuziști, că ei încercau să-i bată sau să le ia averile, dar ei se retrăgeau, evreii aceia, să scape și de bătaia lor. Ei dar ce, când era sărbătoare, atunci umbla prin sat și cânta, dar în astealalte zile tot la lucru, la pământ, fiecare locuia într-o casă.

Q: Dar au fost cazuri când să-i bată pe cineva ?

A: Poate că ar fi fost, dar eu nu am văzut așa să văd că au bătut vreun evreu anume.

Q: Dar de jefuit nu erau cazuri, că ai spus că erau cazuri când încercau să-i jefuiască ?

A: Asta cazuri dacă pe evrei i-au grămădit și i-au arestat, de acum cazuri au fost care și cum a putut din sat s-a dus și a mai luat pe la dâșii ce a mai găsit, nu numai să zic așa că cuziștii numai ei au luat. Ce cuziști, dacă era unul.

Q: Dar înainte de război. Mata spuneai că pe casa lui Marcu au fost câteva încercări să o jefuiască.

A: Aa, a lui Marcu. A lui Marcu a fost prădată înainte de, nici nu erau cuziști, erau niște răi, niște hoți, dar casa lui era veche și cu fundament de piatră, ei se duceau și spargeau peretele și intra la dânsul, după mâncare, să le dea pește...

Q: Aha,ăștia nu erau, pur și simplu tâlhari.

A: Aceia erau tâlhari.

Q: Dar de legionari, de Garda de Fier nu ai auzit nimic până la război, erau la voi ?

A: Nu știu de aceia, în sat la noi nu au fost cu Garda de Fier, nu s-a ocupat nimeni.

Q: Dar până la război, în genere, ce relații erau între evrei și oameniiăștialalți, săteni, moldoveni ?

A: Până la război ? Cine conducea sau cum ?

Q: Nu, cum se împăcau moldovenii cu evreii din sat ?

A: Ei, moldovenii se împăcau cu dâșii, că la așa socoteală cum era timpul atunci că mureau, din moldoveni. Dacă mureau trebuia să ai pentru înmormântare tacâmuri, una, alta, dacă te duceai la evreu, el îți da, dar se uita dacă ai ce-i da înapoi toamna. Toamna trebuia să-i răspunzi înapoi ori nuci ori perje ori... dacă nu aveai bani să-i dai, trebuia să-i dai produse. Și se împăcau ei, dar dacă știa evreul că nu ai ce să-i dai, nu-ți făcea bine cu produse care trebuia.

Q: Vă mulțumim.